

**Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének
32/2001. (X. 26.). önkormányzati rendelete
a helyi jelentőségű természeti értékek védelméről¹**

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:²

Általános rendelkezések

1. §

A rendelet célja, hogy a természetvédelmi törvénnyel összhangban védelmet biztosítson a természeti értékeknek az országosan is védett egyedi fajok nagyobb előfordulási helyeinek természeti területté nyilvánításával, valamint helyi jelentőségük miatt arra érdemes növény és állatfajok, természeti tájak, élő vizek természetes állapotának megőrzésével biztosítsa azok megmaradását, védelmét.

2. §

Jelen rendelet hatálya kiterjed a rendeletben megjelölt, országosan védett természeti értékeknek helyi egyedeire, illetve a helyi természeti értékekre, valamint ezek tulajdonosaira, kezelőire, használóira.

3. §

A természeti értékek és terület kiemelt oltalma a védetté nyilvánítással jön létre.

4. §

- (1) Védetté nyilvánításra bárki javaslatot tehet.
- (2) A védetté nyilvánításhoz szükséges előkészítő eljárást a jegyző folytatja.

5. §

- (1) Ha valamely védelemre tervezett terület jelentős károsodásának veszélye áll fenn, a jegyző - az érdekelt hatóságok véleményének kikérése mellett - a területet azonnal végrehajtható határozattal, egy alkalommal ideiglenesen védetté nyilváníthatja.
- (2) A határozatban előírhatja a terület kezelésével, a természeti értékek megóvásával kapcsolatos kötelezettségeket, továbbá a veszélyeztető tevékenység folytatását korlátozhatja, felfüggesztheti, illetve megtilthatja.

¹ A 29/2010. (IX.24.) önk. rend. 4. § (2) bek. mód.

² A 19/2017.(VI.23.) önk. rend. mód.

- (3) Az ideiglenes védettség a végleges védettséget kimondó jogszabály hatálybalépéséig, de legfeljebb 3 hónapig tartható fenn.

6. §

- (1) A helyi természetvédelmi területek védettségét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni, és erről az ingatlantulajdonosokat értesíteni kell.
- (2) A helyi jelentőségű védett természeti területen az igazgatóságot követően Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatát elővásárlási jog illeti meg. Az elővásárlás jogát az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni.

7. §

- (1) A helyileg védett természeti területen a jogszabályokban meghatározott előírások teljesítése érdekében a jegyző az érintetteket kötelezheti az eredeti állapot helyreállítására, különösen a károsodott természeti érték és terület, továbbá a védett természeti érték és terület helyreállítására.
- (2) A helyi védettségű természeti területen a jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységet.
- (3) A jogszabályokban meghatározott eljárások, korlátozások megszegőivel szemben a jegyző természetvédelmi bírságot szab ki a 33/1997. (II. 20.) Korm. rendelet alapján.
- (4) A természetvédelmi bírság teljes összegében a környezetvédelmi alap természetvédelmi részének bevételét képezi.³

8. §

A védett természeti területekre kezelési tervet kell készíteni. A kezelési tervet a jegyző készíti el jelen rendelet hatálybalépését követő egy éven belül.

9. §

- (1) A helyi védettség alá tartozó természetvédelmi területen természetvédelmi érdekből elrendelt mező- és erdőgazdasági korlátozás, illetve tilalom esetén, vagy a termelésszerkezet jelentős megváltoztatásának előírása következtében a tulajdonos tényleges kárát meg kell téríteni.
- (2) A tulajdonos, vagyongekezelő, használó köteles túrni a természetvédelmi hatóságnak a védett természeti érték és terület oltalma, tudományos megismerése, bemutatása

³ A 42/2005. (X.28.) sz. rendelet 6. §-a mód.

érdekében végzett tevékenységét, így különösen a természetvédelmi érték megközelítését, bemutatását, őrzését, állapotának ellenőrzését, és a hatósági tájékoztató, valamint eligazító táblák elhelyezését.

- (3) A tulajdonos, vagyonkezelő, használó köteles tűrni, hogy a természetvédelmi hatóság a természeti érték oltalma, tudományos megismerése érdekében ingatlanát időlegesen használja, arra használati jogot szerezzen, vagy tulajdonjogát egyébként korlátozza.
- (4) A (2)-(3) bekezdésekben meghatározott tevékenységekkel okozott tényleges kárt meg kell téríteni.
- (5) A kártalanításra a mindenkori költségvetésben fedezetet kell biztosítani.

A védetté nyilvánítás helyi és területi megjelölése és indoklása

10. §⁴

Az országosan védett növény- és állatfajok gyakori előfordulási helyei, illetve a helyi természeti értékek előfordulási helyei alapján helyi védettség alá kerülnek az alábbi területek:

1. Csácsi arborétum
2. Deák téri park
3. platánsorok (Platán sor, Landorhegyi út, Zrínyi út, Bíró M. út)
4. Dózsa-liget
5. Göcsej-Palatinus Étterem és Panzió kertje
6. szenterzsébethegyi gesztenyefa
7. olai temetőben lévő hársfa
8. olai vasútállomásnál lévő hársfák
9. botfai vadgesztenyesor
10. Azáleás-völgy
11. 20145 hrsz.-ú ingatlanon lévő hársfa
12. Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 3. sz. alatti hársfa
13. Parkerdő
14. Pálosfai-patak völgye
15. Bozsoki-domb
16. Bozsoki és Szabadság u. K-i oldalán lévő gömbkörös fasor
17. Andránhida utca 33/A. szám alatti, 7288/13 hrsz-ú ingatlan parkja
- 18. *Batthyányi u. 2. sz. alatti Göcseji Múzeum előtt álló juharlevelű platánfa***

11. §

- (1) A Csácsi arborétum helyi természetvédelmi terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az arborétum területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása és a lakosság pihenését, kikapcsolódását szolgáló helyszín biztosítása.
- (3)⁵ Az érintett ingatlanok jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a védelmükre vonatkozó kezelés terv irányelveit az 1. sz. melléklet tartalmazza.

⁴38/2015.(XI.27.) önkormányzati rendelet 1§ mód.

⁵ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 2. §-a mód.

12. §

- (1) A Deák téri park védett természeti terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a park területén található dendrológiai értékek, különösen a idős, hatalmas fák védelme.
- (3)⁶ Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat, valamint a védelmükre vonatkozó kezelés tervét a 2. sz. melléklet tartalmazza.

13. §

- (1) Védett természeti értékek a Platán soron, a Landorhegyi úton, a Zrínyi úton és a Bíró M. úton található platánsorok.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket jelentő fák védelme.
- (3)⁷ Az érintett ingatlanok jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a platánsorok védelmére vonatkozó kezelés tervét a 3. sz. melléklet tartalmazza.

14. §

- (1) A Dózsa-liget védett természeti terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a park területének növény- és állatvilágának védelme.
- (3)⁸ Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat, valamint a védelmükre vonatkozó kezelés tervét a 4. sz. melléklet tartalmazza.

15. §⁹

- (1) A Göcsej-Palatinus Étterem és Panzió kertje védett természeti terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a kertben található dendrológiai értékek védelme.
- (3) Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat, valamint a védelmükre vonatkozó kezelés tervét az 5. sz. melléklet tartalmazza.

16. §

⁶ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 3. §-a mód.

⁷ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 4. §-a mód.

⁸ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 5. §-a mód.

⁹ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 6. §-a mód.

- (1) Védett természeti érték a szenterzsébethegyi gesztenyfa.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai, agrártörténeti és esztétikai értéket képviselő gesztenyefa hosszútávú védelme.
- (3)¹⁰ Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a gesztenyefa védelmére vonatkozó kezelés tervét a 6. sz. melléklet tartalmazza.

17. §

- (1) Védett természeti érték az olai temetőben lévő hársfa.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.
- (3)¹¹ Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfa védelmére vonatkozó kezelés tervét a 7. sz. melléklet tartalmazza.

18. §

- (1) Védett természeti értékek az olai vasútállomásnál lévő hársfák.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfák hosszútávú védelme.
- (3)¹² Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfák védelmére vonatkozó kezelés tervét a 8. sz. melléklet tartalmazza.

19. §

- (1) Védett természeti érték a botfai (Botfa u., Várberki u.) vadgesztenyesor.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő vadgesztenyefák hosszútávú védelme.
- (3)¹³ Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a vadgesztenyefák védelmére vonatkozó kezelés tervét a 9. sz. melléklet tartalmazza.

20. §¹⁴

- (1) Védett természeti érték a Zalaegerszeg -Csács 20145 hrsz-ú területen lévő hársfa.

¹⁰ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 7. §-a mód.

¹¹ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 8. §-a mód.

¹² A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 9. §-a mód.

¹³ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 10. §-a mód.

¹⁴ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 11. §-a iktatta be és az eredeti 20. § számozását megváltoztatta 23. §-ra

- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.
- (3) Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfa védelmére vonatkozó kezelés tervét a 10. sz. melléklet tartalmazza.

21. §¹⁵

- (1) Védett természeti érték a Zalaegerszeg 3135/10 hrsz-ú területen lévő hársfa.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.
- (3) Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfa védelmére vonatkozó kezelés tervét a 11. sz. melléklet tartalmazza.

22. §¹⁶

- (1) Az Azáleás-völgy helyi természetvédelmi terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a völgy területén a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása és a lakosság pihenését, kikapcsolódását szolgáló helyszín biztosítása.
- (3) Az érintett ingatlan meghatározását, jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat, valamint a védelmükre vonatkozó kezelés tervét a 12. sz. melléklet tartalmazza.

22/A. §¹⁷

- (1) A Parkerdő helyi természetvédelmi terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az erdő területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása és a lakosság pihenését, kikapcsolódását szolgáló helyszín biztosítása.
- (3) Az érintett ingatlanok jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a védelmükre vonatkozó kezelés tervét a 13. melléklet tartalmazza.

¹⁵ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 12. §-a iktatta be.

¹⁶ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 13. §-a iktatta be.

¹⁷ A 29/2010. (IX.24.) önk. rend. 2. § iktatta be.

22/B. §¹⁸

- (1) A Pálosfai-patak völgye helyi természetvédelmi terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az erdő területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme.
- (3) Az érintett ingatlanok jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a védelmükre vonatkozó kezelési tervét a 14. melléklet tartalmazza.

22/C. §¹⁹

- (1) A Bozsoki-domb helyi természetvédelmi terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a területén található változatos élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme.
- (3) Az érintett ingatlanok jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a védelmükre vonatkozó kezelési tervét a 15. melléklet tartalmazza.

22/D. §²⁰

- (1) Védett természeti érték a Bozsoki és Szabadság u. K-i oldalán lévő gömbkőrös fasor.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a fasor esztétikai állapotának és a településrész egységes utcaképezésének megőrzése.
- (3) Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a fasor védelmére vonatkozó kezelési tervét a 16. melléklet tartalmazza.

22/E. §²¹

- (1) Az Andrásida utca 33/A. szám alatti, 7288/13 hrsz-ú ingatlan parkja védett természeti terület.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a park esztétikai állapotának és az összefüggő zöldterületnek a megőrzése.

¹⁸ A 29/2010. (IX:24.) önk. rend. 2. § iktatta be.

¹⁹ A 29/2010. (IX:24.) önk. rend. 2. § iktatta be.

²⁰ A 29/2010. (IX:24.) önk. rend. 2. § iktatta be.

²¹ A 29/2010. (IX:24.) önk. rend. 2. § iktatta be.

- (3) Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a terület védelmére vonatkozó kezelés tervét a 17. melléklet tartalmazza.

22/F.§²²

- (1) Védett természeti érték a Batthyányi u. 2. sz. alatti Göcseji Múzeum előtt álló juharlevelű platánfa.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő juharlevelű platánfa hosszútávú védelme.
- (3) Az érintett ingatlan jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a juharlevelű platánfa védelmére vonatkozó kezelési tervét a 18. melléklet tartalmazza.

Záró rendelkezések

23. §²³

- (1) Jelen rendelet Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata hivatalos lapjában való kihirdetést követő napon lép hatályba.
- (2) Jelen rendelet hatályba lépésével egyidejűleg a 17/1993. (VI. 4.) számú rendelet hatályát veszti.
- (3) A 42/2005. (X.28.) sz. önkormányzati rendelet 6. §-ával módosított rendelkezések 2005. november 1-jén lépnek hatályba, melyeket a hatályba lépése után indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.
- (4) A 66/2007. (XII.28.) sz. önkormányzati rendelettel módosított rendelkezések 2007. december 29-én lépnek hatályba.
- (5) A 29/2010. (IX.24.) önkormányzati rendelettel módosított rendelkezések 2010. szeptember 25-én lépnek hatályba.
- (6) A 38/2015. (XI.27.) önkormányzati rendelettel módosított rendelkezések 2015. november 28-án lépnek hatályba.
- 7) A 19/2017. (VI.23.) önkormányzati rendelettel módosított rendelkezések 2017. június 24-én lépnek hatályba.

Dr. Gyimesi Endre sk.
polgármester

Dr. Kovács Gábor sk.
jegyző

²² 38/2015.(XI.27.) önkormányzati rendelet 2§ iktatta be

²³ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 11. §-a megváltoztatta a § számozását.

1. sz. melléklet

1. 1. A Csácsi arborétum természetvédelmi terület természeti értékei

1.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A várostól keletre húzódó összefüggő erdőterület egy részét, a Csácsi arborétumot helyi védelem alá kell helyezni az ott lévő botanikai- dendrológiai- és zoológiai értékek miatt. Az erdő a zalai klimax erdőtársulások, a gyertyános-tölgyesek, bükkösök, jellemző, fajgazdag reprezentáns képviselője. A területen lévő forrás és környéke az 1996. évi LIII. törvény 23. § 2, és 3/b pontja alapján ex lege védelemben részesül.

Az itt található ökoszisztéma védelmében korlátozásokat kell elrendelni. Az értékes dendrológiai gyűjtemény kezelése, fejlesztése, fenntartása továbbra is az erdészet feladata.

A Csácsi arborétum egyúttal a város kedvelt kirándulóterdeje, így a rekreációs funkció további fenntartása, erősítése szükséges.

1.1.2. Növénytársulások:

A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

- E1** Franciaperjés dombvidéki rétek CORINE: 36.5, 38.2
Völgyek, tápanyagban gazdag talajok magasfűvű, fajgazdag kaszálórétjei
- K3** Nyugat-délnyugat-dunántúli bükkösök és gyertyános tölgyesek CORINE: 41.C222, 41.2A11
Magas, jó növekedésű, üde szubmontán erdők a Délnyugat-Dunántúlon
- J3** Bokorfüzesek CORINE: 44.12
Vízfolyások mentén, azok szegélyein kialakult cserje nagyságú bokorerdők, ligeterdők
- J5** Égerligetek CORINE: 44.31
Dombvidéki patakokat kísérő, de ritkán folyók magasabb árterén is megtalálható éger alkotta erdők
- S5** Egyéb tájidegen fenyvesek CORINE: 83.3111
Luc- jegenye- vörös- duglász- simafenyővel létesített ültetvényszerű állományok, gyakran gyepszint nélkül.
- U8** Folyóvizek CORINE: 24
Állandó, egyirányú, a magasabb térszinttől az alacsonyabb felé mozgó felszíni vizek
- U9** Állóvizek CORINE: 22.1
Állandó egyirányú mozgással nem rendelkező felszíni vizek

1.1.3. Védett növényfajok

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld.
Szálkás pajzsika (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	20 tő	5 000.-
Szártalan kankalin (<i>Primula vulgaris</i>)	Több száz tő	2 000.-
Farkasboroszlán (<i>Daphne mezereum</i>)	15 tő	10 000.-
Ciklámen (<i>Cyclamen purpurascens</i>)	50 tő	5 000.-
Pirítógyökér (<i>Tamus communis</i>)	50 tő	2 000.-
Kétévelű sarkvirág (<i>Platanthera bifolia</i>)	10 tő	2 000.-
Tavaszi tözike (<i>Leucjum vernum</i>)	150 tő	2 000.-
Kardos madársisak (<i>Cephalanthera longifolia</i>)	10 tő	5 000.-

1. 2. A Csácsi arborétum természetvédelmi terület kezelésének irányelvei

A területen található természeti értékek hosszútávú fennmaradásához megfelelő kezelési tervet kell készíteni. A tervben az alábbi kezeléseket kell részletesen kidolgozni:

- erdők természetközeli, ökológiai szemléletű erdészeti kezelése
- természetes gyepek fenntartó kezelése (kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás, stb.)
- zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, fásítás, egyebek)
- tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (akác, aranyvessző)
- az értékes vizes élőhely, forrás környékének természetszerű fenntartása

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

Az erdők állami tulajdonban vannak.

Kezelő:

A Csácsi arborétum a Zalaerdő Rt 7. sz. Zalaegerszegi Erdészetének kezelésében van.

Tervezett tulajdoni viszonyok:

Az élőhely hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

Korlátozások:

Az erdőben az erdészeti tevékenységet meghatározó ütemtervezést az erdő hosszútávú fenntartásának szem előtt tartásával kell elkészíteni.

1. 3. A Csácsi arborétum természetvédelmi terület ingatlanának helyrajzi száma

Sor- szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Termőhel- yi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
	01039	Erdő	1.555.464	1291,04	Magyar Állam

2. sz. melléklet

2. 1. Deák téri park természetvédelmi terület természeti értékei

2.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A Deák téri park a Megyei Könyvtár, Megyei Bíróság, Sütő utca, Várkör utcák által határolt park. A védelem célja: a park területén található dendrológiai értékek védelme, kiváltképp az itt található idős, hatalmas fák védelme, melyek a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket képviselnek.

2.1.2. Növénytársulások:

A terület tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

P6M Kastélyparkok és arborétumok az egykori vegetáció nyomaival CORINE: 85.1

Urbánus környezetben parkok, arborétumok az egykori –általában ligeterdei, réti-vegetáció maradványaival, regenerálódásával.

2.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Juharlevelű platán (<i>Platanus x hybrida</i>)	5 tő	-

2. 2. ²⁴Deák téri park természetvédelmi terület kezelési terve:

- A burkolatok felújításakor gondoskodni kell arról – ahol ez szükséges – hogy nagyobb földfelület maradjon szabadon a fák tövével.
- A platánokról az elszáradt ágakat el kell távolítani, az ághelyeket védőkezelni kell.

A fák egyenkénti leírását és részletes kezelési tervét a közgyűlés által elfogadott kezelési terv tartalmazza.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: A terület Önkormányzati tulajdonban van.

Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Tervezett tulajdoni viszonyok: A védett fasor hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

2. 3. Deák téri park természetvédelmi terület ingatlanának helyrajzi száma

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Termőhelyi értékszáma (aranyk.)	Tulajdonos
1.	3620	Park	0,35 ha	-	Zalaegerszeg MJV. Önkormányzat

²⁴ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 14. §-a mód.

3. sz. melléklet²⁵

3. 1. Platánsorok természetvédelmi területek természeti értékei

3.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

- Platán sor:
A Platán sor Ola utca és Göcseji úti kereszteződés között útszakaszon az út két oldalán található platánfák (104/102 db).
- Landorhegyi út:
A Landorhegyi úton a Platán sor és a Madách utcai kereszteződés között útszakaszon az út két oldalán található platánfák (58 db).
- Zrínyi M. út:
A Zrínyi M. utca nyugati oldalán található platánfák (18 db).
- Bíró Márton utca:
A Bíró M. utca keleti oldalán található platánfák (33 db).

A védelem célja: az út mellett álló hatalmas platánok a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket jelentenek.

3.1.2. Növénytársulások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

3.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Juharlevelű platán (<i>Platanus x hybrida</i>)	Össz.: 315 tő	-

3.2. A platánsorok kezelési terve

3.2.1. Platán sor

- Az elszáradt, beteg, tőkorhadtt fákat az egyenkénti leírásnak megfelelően ki kell vágni.
- Az elszáradt ágakat évente, a lombfakadás előtt el kell távolítani..
- Gondoskodni kell a hiányzó fák pótlásáról.
- A kivágásra kerülő fákat azonnal pótolni kell.

²⁵ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 15. §-a mód.

- Ahol a fák összeérnek a lámpaoszloppal (ÉK-i oldal 40., 82. fa) gondoskodni kell a lámpaoszlop áthelyezéséről.
- Vizsgálandó a járda és a közút közötti zöldsáv állapota, a szabálytalan várakozásból – zöldsávon – keletkező károsodásokat meg kell szüntetni.
- A koronaalakítás miatt levágott ágak ághelyeit méhviasszal kell védőkezeln.
- Javasolt a fasor védetségét jelölő táblák elhelyezését.
- Az egyenkénti leírásban foglaltak szerint kell eljárni.

3.2.2. Landorhegyi utca:

- A száraz ágakat el kell távolítani a koronákból.
- Szükség szerint a koronákat alakítani kell.
- Az úttest és a járda közötti zöldsávot karban kell tartani.
- Azoknál a fáknál, ahol az autók lejárták a földet a gyökerekről, a talajt vissza kell tölteni és meg kell akadályozni a zöldsávon való parkolást.
- Aszályos időszakban a fák öntözéséről gondoskodni kell.
- A hiányzó és a kivágásra kerülő fákat pótolni kell.
- Javasolt a fasor megjelölése a Platánsor sarkánál és a Déryné, illetve a Madách utca torkolatánál.

3.2.3. Zrínyi utca

- A kivágandó fát a legrövidebb időn belül ki kell vágni.
- Az alászorult, elszáradt ágakat le kell vágni, a fennakadt száraz ágakat el kell távolítani.
- A levágott ágak helyeit méhviasszal kell kezelni.
- A fák tövétől a szennyeződések – törmelék, aszfalt – el kell távolítani.
- A rendelőintézet épületét elérő ágakat vissza kell vágni.
- A 16. és 17. fa közötti betonréteget el kell távolítani.
- A kórház kerítését át kellene helyezni.
- A zöldsávot meg kellene magasítani és jó minőségű földdel kellene feltölteni.
- A fák idős kora miatt 2-3 évente egészségi vizsgálatuk szükséges.
- Javasolt a védett érték táblával való megjelölését.

3.2.4. Bíró Márton utca:

- A száraz ágakat el kell távolítani a koronákból.
- Szükség szerint a koronákat alakítani kell.
- Az úttest és a járda közötti zöldsávot karban kell tartani..
- A házakra veszélyes gyökereket el kell távolítani.
- Javasolt a fasor megjelölése a Berzsenyi utcai torkolatnál, valamint a vasúti átjárónál.

A fák egyenkénti leírását és részletes kezelési tervét a közgyűlés által elfogadott kezelési terv tartalmazza.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: A területek önkormányzati tulajdonban vannak.

Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Tervezett tulajdoni viszonyok: A védett fasorok hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

3. 3. Platán soron, Landorhegyi úton, Zrínyi úton és a Bíró M. utcában található platánsorok természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számát, művelési ágát, területét, tulajdonosát tartalmazó jegyzék

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m²)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
1.	Platán sor: 4407	Park/fasor	Terület nélkül védett	-	Zalaegerszeg MJV. Önkormányzat
2.	48/77	Park/fasor	Terület nélkül védett	-	Zalaegerszeg MJV. Önkormányzat
3.	1183	Park/fasor	Terület nélkül védett	-	Zalaegerszeg MJV. Önkormányzat
4.	2748	Park/fasor	Terület nélkül védett	-	Zalaegerszeg MJV. Önkormányzat

4. sz. melléklet²⁶

4. 1. Dózsa liget természetvédelmi terület természeti értékei

4.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A Dózsa liget a Zrínyi M. utca, Hunyadi u., és a Kosztolányi D. utcák által határolt park.

A védelem célja: a park területének növény- és állatvilágának védelme, kiváltképp az itt található idős, hatalmas fák védelme, melyek a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket képviselnek.

4.1.2. Növénytakarások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3
Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

P6M Kastélyparkok és arborétumok az egykori vegetáció nyomaival CORINE: 85.1
Urbánus környezetben parkok, arborétumok az egykori –általában ligeterdei, réti-vegetáció maradványaival, regenerálódásával.

4.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a fajok országosan törvényben nem védettek)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Platánlevelű juhar	2 tő	-
Juharlevelű platán (<i>Platanus x hybrida</i>)	5 tő	-

4.2. Dózsa liget természetvédelmi terület kezelési terve

- A beteg, elöregedett fák kivágása szükséges.
- A park felújítására kertészeti tervet kell készíteni.
- A fokozottan védett, értékesebb fafajok javára az azokat veszélyeztető fákat el kell távolítani.
- A liget közepén lévő platánfa tőkorhadását védőkezelní kell. Esetleges megtámasztását meg kell fontolni és meg kell tervezetnı.
- A letört, levágott ághelyeket védőkezelní kell.
- Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

A fák egyenkénti leírását és részletes kezelési tervét a közgyűlés által elfogadott kezelési terv tartalmazza.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: A terület önkormányzati tulajdonban van.

Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Tervezett tulajdoni viszonyok:

²⁶ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 16. §-a mód.

A védett fák hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

4. 3. Dózsa liget természetvédelmi terület ingatlanának helyrajzi száma, művelési ága, területe, tulajdonosa

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
1.	1553/1	Park	1 ha 0325 m ²	-	Zalaegerszeg MJV. Önkormányzat

5. sz. melléklet²⁷

5. 1. Göcsej-Palatinus Étterem és Panzió kertje természetvédelmi terület természeti értékei

5.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A Zrínyi út, Kosztolányi út által határolt udvar/park.

A védelem célja: a kert területén található dendrológiai értékek védelme, kiváltképp az itt található idős, hatalmas fa védelme, melyek a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket képvisel.

5.1.2. Növénytársulások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

P6M Kastélyparkok és arborétumok az egykori vegetáció nyomaival CORINE: 85.1
Urbánus környezetben parkok, arborétumok az egykori –általában ligeterdei, réti-vegetáció maradványaival, regenerálódásával.

5.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Juharlevelű platán (<i>Platanus x hybrida</i>)	1 tő	-

5. 2. Göcsej-Palatinus Étterem és Panzió kertje természetvédelmi terület kezelési terve

- A törzsön lévő korhadt részt ki kell tisztítani és fakezelő viasszal le kell kezelni.
- Az épületet veszélyeztető ágakat vissza kell vágni.
- A száraz ágakat lombfakadás előtt el kell távolítani.
- A gyökfő környékén a terepet rendezni kell.
- Megtámasztását statikus szakértővel meg kell tervezetni.
- Javasolt a védettséget jelző tábla elhelyezése.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: A terület magántulajdonban van, tulajdonosa Pálfi László Zeg.

Kezelő: tulajdonos

Tervezett tulajdoni viszonyok: A védett fák hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

²⁷ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 17. §-a mód.

5. 3. Göcsej-Palatinus Étterem és Panzió kertje természetvédelmi terület ingatlanának helyrajzi száma, művelési ága, területe, tulajdonosa

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
1.	1552	Park	1 ha alatt	-	Pálfi László Zeg.

6. sz. melléklet

6. 1. Szenterzsébethegy szelídgesztenyefa természeti értéke

6.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A gesztenyefa Szenterzsébethegy Szőlőhegyi utcában egy kisparcellás gyümölcsösben helyezkedik el. A védelem célja: az idős gesztenyefa hosszútávú védelme, melyek idős korával jelentős botanikai, agrártörténeti és esztétikai értéket képvisel.

6.1.2. Növénytársulások:

A fa és a terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

P5 Gesztenyeligetek CORINE: 85.1
Mesterségesen létesített, gyér záródású, xerofil és mezofil gyepekkel mozaikos szelídgesztenyések

6.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Gesztenye (<i>Castanea sativa</i>)	1 tő	-

6.2.²⁸ Szenterzsébethegy szelídgesztenyefa egyedi természeti érték kezelési terve

- Az elszáradt, letört ágakat el kell távolítani a koronából.
- A letört, levágott ágak helyeit méhviasszal védőkezeleni kell.
- A törzs körül a területet ki kell tisztítani, a nem odavaló növényeket el kell távolítani.
- Szükséges lenne a K-i oldalán lévő út nyomvonalának módosítása, mert a gyökerekről a talaj teljesen lekopott.
- Esetleges pusztulása esetén tanufának konzerválva fenntartandó.
- Javasoljuk a körülkerítését az esetleg leszakadó nagyobb ágak balesetveszélyessége miatt.
- Javasolt a védett érték táblával való megjelölését.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: A terület magántulajdonban van, tulajdonosok Horváth Miklós, Horváth Alajos, Rózsa Vilmosné helyi lakosok.

Kezelő: Tulajdonosok

Tervezett tulajdoni viszonyok: A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

²⁸ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 18. §-a mód.

6. 3. Szentersébethegyi szelídgesztenyefa egyedi természetvédelmi érték ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sor- szá m	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Termőhel yi értékszá m (aranyk.)	Tulajdonos
1.	28071	kert	671	-	Rózsa Vilmosné Zeg, Kodály u. 9.
2.	28072	kert	652	-	Horváth Miklós Zeg, Ady u. 49.
3.	28073	kert	781	-	Horváth Alajos Zeg, Kovács K. t. 4.

7. sz. melléklet

7. 1. Olai temetői hársfa természeti értéke

7.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A védett fa az Olai temetőben található.

A védelem célja: az idős hárs hosszútávú védelme, mely idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képvisel.

7.1.2. Növénytársulások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített
kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

7.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>)	1 tő	-

7.2.²⁹ Olai temetői hársfa egyedi természeti érték kezelési terve

- A sebfelületet évenként viasszal kell védőkezelni, az esetleg korhadt réteget el kell távolítani.
- A korona megerősítését a statikus szakértő által elkészített terv alapján el kell végezni.
- A kápolna fölé hajló és az épület állagát veszélyeztető ágakat szakszerűen el kell távolítani.
- Évente, lombfakadás előtt a fát meg kell vizsgálni és az elszáradt ágakat el kell távolítani.
- A fáról virág gyűjtése nem engedélyezhető.
- Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: Jézus Szíve Plébánia Zeg.

Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Tervezett tulajdoni viszonyok:

A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

²⁹ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 19. §-a mód.

7. 3. Olai temetői hársfa egyedi természeti érték ingatlanának helyrajzi száma

Sor- szá m	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
1.	4420	(temető)	Terület nélkül védett	-	Jézus Szíve Plébánia Zeg.

8. sz. melléklet

8. 1. Olai állomásnál lévő hársfák természeti értékei

8.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A védett fák az Olai állomási felvételi épület mellett helyezkednek el.

A védelem célja: az idős hársak hosszútávú védelme, melyek idős korukkal jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselnek.

8.1.2. Növénytársulások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített

kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

8.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>)	2 tő	-

8. 2.³⁰ Olai állomásnál lévő hársfák egyedi természeti érték kezelési terve

- A fákon lévő sérüléseket ki kell tisztítani.
- Javasoljuk a védett érték táblával való megjelölését.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: MÁV Szombathelyi Üzemigazgatósága

Kezelő: MÁV Szombathelyi Üzemigazgatósága

Tervezett tulajdoni viszonyok: A védett fák hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

- A fákon lévő sérüléseket ki kell tisztítani.
- Javasoljuk a védett érték táblával való megjelölését.

³⁰ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 20. §-a mód.

8. 3. Olai állomásnál lévő hársfák egyedi természeti érték ingatlanának helyrajzi száma

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m²)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
1.	6581/1	MÁV terület	Terület nélkül védett	-	MÁV Szombathelyi Üzemigazgatósága

9. sz. melléklet

9. 1. Botfai (Botfa u. Várberki u.) vadgesztenyesor természeti értékei

9.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

Botfa utca: A településrészhez vezető közút baloldali árokpártján, a településrész közvetlen közelében 14 db, közel 100 éves, 80-100 cm átmérőjű vadgesztenyefa áll. Koronájuk a gombabetegségek és a kártevők miatt helyenként beteg, sérült. Törzsük ép, néhány helyen odvas.

Várberki utca: Az utca jobb oldalán, a kastélypark előtt 12 db fa áll. Telepítésük a Botfa utcaiakkal egyidejűleg történt. Egészségi állapotuk is hasonló.

A védelem célja: a fák méretüknél, koruknál fogva magas eszmei értéket képviselnek. A védelem alá helyezés után intenzív kezelésben részesülnek, a fák 20-60%-os egészségi állapotban megőrizhetőek lesznek.

9.1.2. Növénytársulások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített

kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

9.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
közönséges vadgesztenye (<i>aesculus hippocastum</i>)	26 tő	-

9. 2.³¹ A botfai vadgesztenyesor egyedi természeti érték kezelési terve

- A súlyosan károsodott, veszélyes fákat ki kell vágni.
- A koronákból a száraz ágakat el kell távolítani.
- Alászorultság miatt javaslom a koronák alakítását.
- A biológiai károsítók elleni növényvédelmi munkákat el kell végezni, hogy nyár végére a fák ne veszítsék el asszimilációs felületüket.
- A fák alatt az avart össze kell gyűjteni, illetve az útpadka zöld felületét rendszeresen kaszálni kell.
- Javasolt a fasorok megjelölését.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

Botfa utca: állami kezelésű út mentén közlekedési terület része

Várberki utca: önkormányzati kezelésű út mentén közlekedési terület része.

Kezelő: utak kezelői

Tervezett tulajdoni viszonyok: A védett fák hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

³¹ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 21. §-a mód.

9. 3. Botfai vadgesztenyesor egyedi természeti érték ingatlanának helyrajzi száma

Sor- szá m	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m²)	Termőhel yi értékszá m (aranyk.)	Tulajdonos
1.	01082/4 01082/5 01082/6	közút árok árok	Terület nélkül védett	-	Magyar Állam Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

10. számú melléklet³²

10. 1. Zalaegerszeg-Csács 20145 hrsz-ú területen hársfa természeti értéke

10.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A védett fa a Zalaegerszeg-Csács 20145 hrsz-ú területen található.

A védelem célja: az idős hárs hosszútávú védelme, mely idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képvisel.

10.1.2. Növénytársulások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített
kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

10.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>)	1 tő	-

10.2. Zalaegerszeg-Csács 20145 hrsz-ú területen lévő hársfa egyedi természeti érték kezelési terve

A területen található természeti értékek hosszútávú fennmaradásához megfelelő kezelési tervet kell készíteni:

- A visszavágott ágak sebterületét viasszal védőkezelni kell.
- A villamos távvezetéknel lévő ágakat vissza kell vágni.
- Évente lombfakadás előtt a fát meg kell vizsgálni és az esetleg elszáradt ágakat el kell távolítani.
- A fáról virág gyűjtése nem engedélyezhető.
- Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

Gyuk Teréz 8900 Zalaegerszeg, Jókai u. 8.

Gyuk Balázs 8900 Zalaegerszeg, Jókai u. 8.

Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Tervezett tulajdoni viszonyok:

A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

³² A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 22. §-a iktatta be.

10. 3. Zalaegerszeg-Csács 20145 hrsz-ú területen lévő hársfa egyedi természeti érték ingatlanának helyrajzi száma, művelési ága, területe, tulajdonosa

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
1.	20145	(gyümölcsös)	Terület nélkül védett	-	Gyuk Teréz Gyuk Balázs 8900 Zalaegerszeg Jókai u. 8.

11. számú melléklet³³

11. 1. Zalaegerszeg 3135/10 hrsz-ú területen lévő hársfa természeti értéke

11.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A védett fa a Zalaegerszeg 3135/10 hrsz-ú területen található.

A védelem célja: az idős hárs hosszútávú védelme, mely idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képvisel.

11.1.2. Növénytársulások:

A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített
kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

11.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>)	1 tő	-

11.2. Zalaegerszeg 3135/10 hrsz-ú területen lévő hársfa egyedi természeti érték kezelési terve

- A letört, korhadt ág helyet ki kell tisztítani és védőkezeleni kell.
- A támasztógyökerekről a betonburkolat el kell távolítani.
- Évente lombfakadás előtt a fát meg kell vizsgálni és az esetleg elszáradt ágakat el kell távolítani.
- A fáról virág gyűjtése nem engedélyezhető.
- Javaslom a védett érték táblával való megjelölését.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok: Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 3. szám alatti ingatlan tulajdonosai

Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Tervezett tulajdoni viszonyok:

A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

³³ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 23. §-a iktatta be.

11. 3 Zalaegerszeg 3135/10 hrsz-ú területen lévő hársfa egyedi természeti érték ingatlanának helyrajzi száma, művelési ága, területe, tulajdonosa

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
1.	3135/10		Terület nélkül védett	-	Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 3. szám alatti ingatlan tulajdonosai

12. számú melléklet³⁴

12.1. Az Azáleás-völgy természetvédelmi terület természeti értékei

12.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A Várostól délre húzódó összefüggő erdőterület egy részét, az Azáleás-völgyet helyi védelem alá kell helyezni az ott lévő botanikai- és dendrológiai értékek miatt. Az itt található ökoszisztéma védelmében, egyúttal a ma is nagyszámban fellelhető védett fajok élőhelyének védelme érdekében művelési korlátozásokat kell eszközölni.

Az Azáleás-völgy egyúttal a város kedvelt kirándulóterdeje, így a rekreációs funkció további fenntartása, erősítése szükséges.

12.1.2. Növénytársulások:

A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissá válik.

E1 Franciaperjés dombvidéki rétek CORINE: 36.5, 38.2
Völgyek, tápanyagban gazdag talajok magasfűvű, fajgazdag kaszálórétjei

K3 Nyugat-délnyugat-dunántúli bükkösök és gyertyános tölgyesek CORINE: 41.C222, 41.2A11
Magas, jó növekedésű, üde szubmontán erdők a Délnyugat-Dunántúlon

S5 Egyéb tájidegen fenyvesek CORINE: 83.3111
Luc- jegenye- vörös- duglász- simafenyővel létesített ültetvényyszerű állományok, gyakran gypsint nélkül.

12.1.3. Védett növényfajok

Név	Természetvédelmi érték Ft/pld
Kapcsos korpafű (<i>Lycopodium clavatum</i>)	10 000.-
Turbánliliom (<i>Lilium martagon</i>)	2 000.-
Széleslevelű nőszőfű (<i>Epipactis hellborine</i>)	5 000.-
Fehér zászpa (<i>Veratrum album</i>)	2 000.-
Kárpáti safrány (<i>Crocus heuffelianus</i>)	10 000.-

12.2. Az Azáleás-völgy természetvédelmi terület kezelési terve

A védett érték kezelése szakmailag jól megoldott. Javasolt a védett érték megjelölése, valamint ismertető tábla elhelyezése.

³⁴ A 66/2007. (XII.28.) sz. rendelet 24. §-a iktatta be.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

Tulajdonos: Magyar Állam, tulajdonosi jogának gyakorlója az FVM Miniszter, amelyet a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet útján lát el

Kezelő:

A terület a Zalaerdő Zrt. kezelésében van.

Tervezett tulajdoni viszonyok:

Az élőhely hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

Korlátozások:

Az erdőrészletben az erdészeti tevékenységet meghatározó ütemezést az erdőrészlet hosszútávú fenntartásának szem előtt tartásával kell végezni.

12.3. Az Azáleás-völgy természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke, művelési ága, területe, tulajdonosa

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Termőhelyi értékszám (aranyk.)	Tulajdonos
0159/15 (19 J, K, L, O, P, Q, 21 E, F, G, H, J, I erdőtervi jelű erdőrészletek)	Erdő	24 ha	196,4	Magyar Állam

13. melléklet ³⁵

13. 1. A Parkerdő természetvédelmi terület természeti értékei

13.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A belvárostól északkeletre húzódó erdőterületet helyi természetvédelmi oltalom alá kell helyezni az ott lévő botanikai értékek, valamint a város szabadidős programjában szereplő rekreációs funkciója miatt. Az erdőben telepített fás állományok találhatóak, melyeket részben tájidegen fajok alkotnak. Az erdőtagok között fennmaradt gyepekben az egykori Zala-rét túlélő réti vegetációja díszlik.

A nagyszámban fellelhető védett fajok élőhelyének védelme érdekében a különböző élőhelyeken eltérő módokat kell preferálni.

A Parkerdő területéből a közelmúltban jelentős részek épültek be; ezeken a multinacionális vállalatok által létesített bevásárlóközpontok épültek. Mivel a terület a város kedvelt kirándulóterülete, így a fennmaradt területen a rekreációs funkció további fenntartása, erősítése szükséges.

13.1.2. Élőhelytípusok:

A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott, EU kompatibilis **Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR)** kategóriáinak megfelelően történt.

B1a Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

Vizek, vízpartok magas, legyökerezett, tőzeget nem képező, sűrű lágyszárú növényzete a *Phragmites australis*, a *Typha latifolia* és a *T. angustifolia* fajok valamelyikének vagy keverékének dominanciájával.

Előfordulása: a Vérmalmi réten, kis területen és a szabályozott patakmederben

B5 Nem zsombékoló magassásrétek

Legalább időszakosan vízzel borított, tápanyaggal jól ellátott termőhelyen kialakuló gyepes társulások, amelyekre jellemző, hogy a növényzet növekedése révén szembetűnő felszíni egyenlőtlenségek csak kivételesen jönnek létre. A növényzet alatt tőzegképződés rendszerint nem folyik.

Előfordulása: a Vérmalmi réten, kis kiterjedésben, mozaikszerűen (381.tag, 51/3. részlet)

D34 Mocsárrétek

A vegetációs időszak jelentős részében üde (tavasszal gyakran vízállásos, de nyárra kiszáradó), nem tőzegesedő talajok szikes fajokban szegény magas fűvű rétjei.

Előfordulása: a Vérmalmi réten, ahol a faranciaperjés kaszálóval mozaikol (381.tag, 51/3. részlet)

³⁵ A 29/2010. (IX.24.) önk. rend. 3. § (1) bek. iktatta be.

E1 Franciaperjés rétek

Domb- és hegyvidéki völgyek, teraszok, medencék, magas árterek, tápanyagokban gazdag talajok mezofil rétjei.

Előfordulása: a Vérmalmi réten, ahol domináns (381.tag, 51/3. részlet), de a tisztáson is, ahol az OB-vel mozaikpomplexet alkot (381.tag, 53/2. részlet)

OA Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek

Jellegtelen, degradált vizes vagy kiszáradó vizes élőhelyek, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be, és fászáru növényzetet nem vagy alig tartalmaznak. Ide tartoznak pl. a kiszáradt, elgyomosodott vagy másodlagos, regenerálódó magassásosok, a jellegtelen nádasok, a változó vízszintű vagy időnként kiszáradó holt medrekben, folyómedrekben és kubikgödörökben található jellegtelen mocsári közösségek, az ártéri és mocsári ruderalis és félruderalis növényzet nedvesebb típusai és a belvizes szántók másodlagos mocsarai, nádasai is.

Előfordulása: a Vérmalmi réten, kis kiterjedésben, mozaikszerűen (381.tag, 51/3. részlet)

OB Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok

Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be.

Előfordulása: a Vérmalmi réten, kis kiterjedésben, mozaikszerűen (381.tag, 51/3. részlet)

RB Puhafás pionír és jellegtelen erdők

Olyan puhafájú őshonos fajok uralta, erdei lágyszárúakban többnyire szegényes erdők gyűjtőcsoportja, amelyek más csoportba [J-L-ig] nem sorolhatók be biztosan. Mocsaras területek, lecsapolt lápok, korábbi erdős területeken kialakított gyepek, szántók felhagyása után, azok spontán erdősödésével alakulnak ki, de lehetnek – rendszerint hasonló területekre – telepített faállományok is.

Előfordulása: a 381/3, és 4. tagban, nyír (*Betula pendula*) állományok

RC Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők

Olyan kemény fájú őshonos fajok uralta, többnyire elegendően, erdei lágyszárúakban szegényes erdők gyűjtőcsoportja, amelyek más csoportba [J-L-ig] nem sorolhatók be biztosan. Rendszerint szántókra, gyepekre telepített, vagy erdők helyén kialakított faállományok, kivételesen gyepeken, felhagyott szántókon spontán kialakult vagy bizonytalan származású erdők. Leggyakoribb fafajaik a cser- és kocsányos tölgy, a magas és magyar kőris.

Előfordulása: a Parkerdő telepített kocsányostölgyesei (KST) sorolhatók ide. (381/2 és 9. tag)

S4 Erdei- és feketefenyvesek

Erdeifenyővel vagy feketefenyővel létesített többnyire elegendően, cserjeszint nélküli, száraz és laza talajokon álló, idősebb korban általában kiritkuló, ültetvényeszerű állományok. A gyepszint a korábbi vegetáció maradványait őrizheti. A fenyők összesített elegyaránya 75% feletti.

Előfordulása: a Parkerdőbe telepített erdeifenyvesek (EF) sorolhatók ide. (381/20. tag)

S5 Egyéb tájidegen fenyvesek

Lucfenyővel, jegenyefenyővel, vörösfenyővel, duglászfenyővel vagy simafenyővel létesített többnyire elegyetlen, cserjeszint nélküli, üde termőhelyeken álló, ültetvénszerű állományok.

Előfordulása: a Parkerdőbe telepített luc- és egyéb fenyvesek (LF, F) sorolhatók ide. (381/3, 7, 17, 18, 19, 21.. tag)

13.1.3. Védett növényfajok

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Téli zsurló (<i>Equisetum hyemale</i>)	300	5 000.-
Szálkás pajzsika (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	20	5 000.-
Dárdás vesepáfrány (<i>Polystichum lonchitis</i>)	10	5 000.-
Szártalan kankalin (<i>Primula vulgaris</i>)	50	2 000.-
Kockás liliom (<i>Fritillaria meleagris</i>)	5000	10 000.-
Kárpáti sáfrány (<i>Crocus heuffelianus</i>)	500	10 000.-
Széleslevelű nőszőfű (<i>Epipactis hellborine</i>)	50	5 000.-
Norden nőszőfű (<i>Epipactis nordenorium</i>)	20	10 000.-

13.2. A Parkerdő természetvédelmi terület kezelési terve

A területen található természeti értékek hosszútávú fennmaradása megfelelő kezelési tervvel biztosítható, amelynek fő feladatai:

- erdők természetközeli, ökológiai szemléletű erdészeti kezelése, hosszabb távon a tájidegen fajok őshonos fajokra cserélésre
- természetes gyepek (tisztás, Vérmalmi rét) fenntartó kezelése: évi 2 x kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás
- zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, fásítás, egyebek)
- tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (akác, aranyvessző, amerikai kőris)
- illegális szemétkerakók megszüntetése
- a lakosság rekreációs igényeinek kielégítése

Kezelés

A Parkerdő kezelésének vonatkozásában három jól elkülönülő élőhelytípus/területhasználat kezelését kell szabályozni.

- Rekreáció helyszínei: játszótér, gyalogos sétautak.

Itt a város lakosságának pihenő, sport- és egyéb mozgásigényét kell kielégíteni. A murvaterítésű gyalogutak az egész területet feltárják, részben gépjárművel is használhatók. A Balatoni úton a felüljáró keleti oldalán lévő körforgalomból északra induló belső út mellett található a játszótér. Ennek funkcióját továbbra is fenn kell tartani, itt **a természetvédelmi kezelés, korlátozás nem szükséges, a gyepek kezelése és a facsoportok, erdőfoltok alakítása az esztétikai követelmények szerint történjen.** Kivétel ez alól a kárpáti sáfrány termőhelye a tisztástól délre induló sétaút két oldalán.

- Gyepek: Vérmalmi-rét, tisztás.

A Vérmalmi-rét az egykori Zala-menti ártér fennmaradt hírmondója, melyet a szomszédos Alsó-Zala-völgy Natura 2000 területen ismert természeti állapotok jellemeznek. Az egykori legelőn domináns a franciaperjés kaszáló (*Pastinaco-Arrhenatherethum*), de mocsárrét

(*Agrostio-Deschampsietum caespitosae*, *Agrostio -Phalaroidetum*) és nem zombékoló magassásos (*Caricetum ripariae*, *C. gracilis*) is található.

Kezelés: a hagyományos rétművelési mód, azaz évenként 2 (– 3) x-i kaszálás. Első kaszálás időpontja június eleje, a második augusztus.

A 381.tag, 53/2. részleten lévő tisztás kezelése is hasonló, bár itt a sport- és egyéb szabadidős tevékenység funkcióból adódóan a **június eleji kaszálást követően többszöri kaszálás is elfogadható.**

- Erdők:

Az erdők kezelésével kapcsolatos alapelvek az erdők élőhelytípusainak megfelelően változnak. Az itt javasolt kezeléseket az Állami Erdészeti Szolgálat Zöldövezeti tervező Iroda által 2006-ban készített fejlesztési tervvel összhangban kell megvalósítani.

Az Á-NÉR **RB** - puhafás pionír és jellegtelen erdők – kategóriába a 381/3-4. tagokat soroltuk, melyek nagyjából ligetes nyíresek és bokrosok. Itt a bokrosok, nyíresek alatt márciusban a kárpáti sáfrány és a kockásliliom nyílik, júniustól szeptemberig a nőszőfüvek virágoznak. E fajok védelmében a területen való **kaszálást be kell szüntetni, ill. azt az őszi időszakban kell elvégezni.** Az utóbbi években ugyanis a nyírek alatt a borostyánból kinőtt orchideákat több ízben is nyíláskor lekaszálták.

Az **S4, S5** kategóriákba tartozó fenyvesekben megtelepedett harasztok és nőszőfűk védelme érdekében a száradó állományokat, ill. tervezett **fafajcserét fokozatosan kell végrehajtani**, hogy mindig maradjon árnyékolt terület, ill. idős példány.

Az **RC** jelű, keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdőkben jelenleg védendő érték csak elvétve található. Hosszú távon ezeket a homogén állományokat is vegyeskorú és fajösszetételű erdőkké kell átalakítani, a fejlesztési terv útmutatása alapján.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

A védetté nyilvánított terület önkormányzati tulajdonban van.

Kezelő:

A terület Zalaegerszeg Város Önkormányzata kezelésében van.

Tervezett tulajdoni viszonyok:

Az élőhely hosszútávú fennmaradása szempontjából kívánatos lenne az Parkerdő egész területének városi (önkormányzati) tulajdonba kerülése és védetté nyilvánítása.

13.3 A Parkerdő természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos/kezelő	Megjegyzés
1.	2736/17	Erdő	9918	Zalaegerszeg Város Önkormányzata	
2.	2740/3	Erdő	183050	Zalaegerszeg Város Önkormányzata	+ gyep/kaszáló
3.	2746/12	Erdő	222414	Zalaegerszeg Város Önkormányzata	+ tisztás, gyep
4.	2746/13	Erdő	109779	Zalaegerszeg Város Önkormányzata	

14. melléklet ³⁶

14.1. A Pálosfai-patak természetvédelmi terület természeti értékei

14.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A terület a város déli határában folyó Pálosfai-patak jobb oldalán értékes vizes élőhelylánc található. A forrás által táplált lápi magaskórós, magassásostól a mocsárrétig, kaszólórétig több társulás is megtalálható. Az erdőket a füzesek, égeresek képviselik. A wetlandben védett növényfajok élnek, melyek továbbélése és az élőhelyek fennmaradása érdekében művelési korlátozásokat kell eszközölni. A terület az elhanyagoltság miatt helyenként gyomosodik, s bele is szántottak.

14.1.2. Élőhelytípusok:

A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott, EU kompatibilis *Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR)* kategóriáinak megfelelően történt.

B5 Nem zsombékoló magassásrétek

Legalább időszakosan vízzel borított, tápanyaggal jól ellátott termőhelyen kialakuló gyepes társulások, amelyekre jellemző, hogy a növényzet növekedése révén szembeutó felszíni egyenlőtlenségek csak kivételesen jönnek létre. A növényzet alatt tözegképződés rendszerint nem folyik.

D34 Mocsárrétek

A vegetációs időszak jelentős részében üde (tavasszal gyakran vízállásos, de nyárra kiszáradó), nem tözegesedő talajok szikes fajokban szegény magas fűvű rétjei.

D6 Ártéri és mocsári magaskórósok

Hullámtéri, ártéri és mocsári élőhelyeken kialakuló, magasnövésű kétszikű fajok által dominált élőhely..

OB Jellegtelen üde gyepes és magaskórósok

Jellegtelen üde gyepes és magaskórósok, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be. A jellegtelenesség oka és a terület eredete igen sokféle lehet. Ide tartozik pl. az ártéri és mocsári ruderalis és félruderalis gyomnövényzet, a hullámtéri liánosok, szedresek, a hullámtéri, gátmenti másodlagos, jellegtelen magaskórósok.

OD Lágyszárú özönfajok állományai

Lágyszárú özönfajok (pl. *Solidago*, *Aster*, *Helianthus* fajok) által uralt területek. Az özönfajok borítása nagyobb, mint 50%.

Előfordulások: a fenti növényközösségek a területen mindenütt előfordulnak, un. Társuláskomplexet alkotnak.

P2a Üde cserjések

Nedves vagy üde területek gyakran másodlagos cserjéseinek gyűjtőcsoportja.

³⁶ A 29/2010. (IX.24.) önk. rend. 3. § (2) bek. iktatta be.

Előfordulások: a patak völgy nyugati végén található.

J5 Égerligetek

Hegy- és dombvidékek patak völgyeiben, medencéiben kialakult mezofil-higrofil jellegű erdők, amelyek lomb szintjében általában domináns az éger.

Előfordulások: a patak völgy nyugati végén található.

14.1.3. Védett növényfajok

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Mocsári kosbor (<i>Orchis palustris</i>)	20 tő	10 000.-
Hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	80 tő	10 000.-
Széleslevelű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	30 tő	10 000.-
Hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza aschersonianum</i>)	10 tő	10 000.-
Csermelyaszat (<i>Cirsium rivulare</i>)	500 tő	2 000.

14.2. A Pálosfai-patak természetvédelmi terület kezelési terve

A területen található természeti értékek hosszútávú fennmaradásához megfelelő kezelési tervet kell készíteni. A tervben az alábbi kezelések részletesen ki vannak dolgozva:

- vizes élőhelyek fenntartása
- természetes gyepek fenntartó kezelése (kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás, stb.)
- zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, fásítás, egyebek)
- tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (aranyvessző, japánkeserűfű)
- jelenleg szántóként művelt területek visszagyepesítése

- Gyepek:

Kezelés: a hagyományos rétművelési mód, azaz évenként 2 – 3 x-i kaszálás. Első kaszálás időpontja június eleje, a második augusztusban.

Az aranyvesszővel (*Solidago gigantea*) fertőzött területeken szárazúzózás után kaszálással kell fenntartani a jó természeti állapotot. Az elgyomosodott magassásosokat is hasonló módon kell kezelni. A gyom jellegű nádas esetében is hasonló módon kell eljárni.

- Erdők:

A bokorfűzesek és égerek aljnövényzetének elgyomosodása a talajvízszint csökkenésének tudható be.

- Patak:

A Pálosfai-patak a folyása mentén lakó- és egyéb humán területet, települést nem veszélyeztet. Ezért a patakot revitalizálni kell, azaz további felesleges szabályozását meg kell akadályozni, ill. azt csak oly mértékben kell folytatni, hogy a főút hídját ne veszélyeztesse.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

A terület magántulajdonban van.

Kezelő: Tulajdonosok

Tervezett tulajdoni viszonyok:

Az élőhely hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

14.3 ³⁷ A Pálosfai-patak természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos
1	0244 a alrészlet	rét	27121	magánszemély
	b alrészlet	erdő	16910	
2	0240	rét	34934	magánszemély
3	0224/1 a alrészlet	fásított terület	1038	magánszemély/Magyar Állam
	b alrészlet	szántó	18765	
	c alrészlet	rét	27400	
	d alrészlet	fásított terület	4069	
	f alrészlet	fásított terület	7800	
4	0232 a alrészlet	erdő	7090	magánszemély
	b alrészlet	fásított terület	956	
	c alrészlet	rét	1290	
5	0218	rét	6488	magánszemély/Magyar Állam
6	0215	rét	11253	magánszemély/Magyar Állam

³⁷ A 19/2017.(VI.23.) önk. rend 1. § mód.

15. melléklet ³⁸

15.1. A Bozsoki-domb természetvédelmi terület természeti értékei

15.1.1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A terület a város bozsoki városrészében található. A területen a művelésből felhagyott területeken kialakult másodlagos növényesedés (szukcesszió) és az értékes eredeti élőhelytöredékek komplexe jellemzi. A terület természetvédelmi értéke sokkal nagyobb a rossz termőadottságú talajon mezőgazdasági termeléssel remélhető gazdasági haszonnál.

A Bozsoki-dombot helyi védelem alá kell helyezni az ott lévő botanikai- és ornitológiai értékek miatt.

Az itt fellelhető védett, és fokozottan védett (pl. méhbangó, gyurgyalag) fajok élőhelyének védelme érdekében művelési korlátozásokat kell eszközölni.

15.1.2. Élőhelytípusok:

A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott, EU kompatibilis **Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR)** kategóriáinak megfelelően történt.

D2 Kékperjés rétek

Nedves réti növénytársulások, amelyekben kékperje (*Molinia*) fajok uralkodnak. A talajvíz rendszerint nem éri el a felszínt. A talaj rendszerint erősen humuszos vagy tőzeges. Domináns lehet a *Molinia hungarica* vagy a *Molinia arundinacea*.

Előfordulása: felhagyott bánya déli részének aljzatán, valamint a domb É-i, Ny-i oldalán. Megjelenése másodlagos szukcesszió eredménye

E1 Franciaperjés rétek

Domb- és hegyvidéki völgyek, teraszok, medencék, magas árterek, tápanyagokban gazdag talajok mezofil rétfjei.

Előfordulása: a terület déli részén a felhagyott szántókon, ill. a dombon (mozaikok) található.

OA Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek

Jellegtelen, degradált vizes vagy kiszáradó vizes élőhelyek, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be, és fásszárú növényzetet nem vagy alig tartalmaznak. Ide tartoznak pl. a kiszáradt, elgyomosodott vagy másodlagos, regenerálódó magassásosok, a jellegtelen nádasok, a változó vízszintű vagy időnként kiszáradó holt medrekben, folyómedrekben és kubikgödrökben található jellegtelen mocsári közösségek, az ártéri és mocsári ruderalis és félruderalis növényzet nedvesebb típusai és a belvizes szántók másodlagos mocsarai, nádasai is.

Előfordulása: a felhagyott bánya teraszain, oldalfalaiban jellemző

OB Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok

Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok, amelyek a természetközeli élőhelyi

³⁸ A 29/2010. (IX.24.) önk. rend. 3. § (3) bek. mód.

kategóriákba nem sorolhatók be

Előfordulása: az egész területen jellemző, évről-évre javuló természetességet mutat, különösen a homokdombon.

RB Puhafás pionír és jellegtelen erdők

Olyan puhafájú őshonos fajok uralta, erdei lágyszárúakban többnyire szegényes erdők gyűjtőcsoportja, amelyek más csoportba [J-L-ig] nem sorolhatók be biztosan. Mocsaras területek, lecsapolt lápok, korábbi erdős területeken kialakított gyepek, szántók felhagyása után, azok spontán erdősödésével alakulnak ki, de lehetnek – rendszerint hasonló területekre – telepített faállományok is.

Előfordulása: a felhagyott bányateraszain, oldalfalaiban jellemző

15.1.3. Védett növényfajok

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Konkoly (<i>Agrostemma githago</i>)	60 tő	2 000.-
Mocsári nőszőfű (<i>Epipactis palustris</i>)	300 tő	5 000.-
Őszi füzértkerecs (<i>Spiranthes spiralis</i>)	20 tő	10 000.-
Szúnyogládú bibircsvirág (<i>Gymnadenia conopea</i>)	150 tő	5 000.-
Agárkosbor (<i>Orchis morio</i>)	15 tő	10 000.-
Tarkakosbor (<i>Orchis tridentata</i>)	10 tő	10 000.-
Bíborkosbor (<i>Orchis purpurea</i>)	20 tő	10 000.-
Vitézkosbor (<i>Orchis militaris</i>)	150 tő	10 000.-
Hibrid kosbor (<i>Orchis hybrida</i>)	1 tő	10 000.-
Hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	10 tő	10 000.-
Békaöntő (<i>Listera ovata</i>)	20 tő	5 000.-
Téli zsurló (<i>Equisetum hyemale</i>)	1000 tő	5 000.-

15.1.4. Fokozottan védett növényfaj

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Méhszövő (<i>Ophrys apifera</i>)	120 tő	100 000.-

15.1.5 Fokozottan védett állatfaj

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	20 pár	100 000.-

15.2. A Bozsoki-domb természetvédelmi terület kezelési terve

A területen található természeti értékek hosszútávú fennmaradása megfelelő kezelési tervvel biztosítható, amelynek fő előírásai:

- Természetes gyepek fenntartó kezelése: évi 1 x kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás
- zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, egyebek)
- tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (akác, aranyvessző, japánkeserűfű)

- illegális szemétkerakók megszüntetése

Kezelés:

A Bozsoki-domb kezelésének vonatkozásában három jól elkülönülő élőhelytípus/területhasználat kezelését kell szabályozni.

- bányaterület:

Itt a bányaművelés után fennmaradt terület rekultivációját-rehabilitációját kell elvégezni. Az illegális szemétkerakót meg kell szüntetni, a hulladékot el kell szállítani.

A nádast meg kell szüntetni, így a nyílt nedves homokfelszín alkalmas lesz a növényfajok megtelepedésére. A tájidegen fajokat (akác, japánkeserűfű) el kell távolítani, a honos fa- és cserjefajokat ritkítani kell, de a gyurgyalagok részére a beszállóágakat tartó fákat mindenképp meg kell tartani.

Nagy veszélyt jelent az itteni növény- és állatvilágra a területen az utóbbi években rendszeressé vált **crossmotorozás**. **Ezt a gyakorlatot meg kell szüntetni.**

Az özöngyom és gyomnövények foltjait (aranyvessző, nádtippán) **kaszályással kell visszaszorítani.**

- kaszálók:

A terület déli részén másodlagos franciaperjés (*Pastinaco-Arrhenatherethum*), művelt **kaszáló** található, ennek fenntartó **kezelése: a hagyományos rétművelési mód, azaz évenként 2 – 3 x-i kaszálás**. Első kaszálás időpontja június eleje, a második augusztusban.

- másodlagos gyepek:

A terület nagy részét természetközeli és gyomos gyepek borítják. Ezeken több évtizede semmilyen kezelés nem történt, így ma már nem lehet megállapítani, hogy a tulajdoni lap szerinti művelési ágak szerinti volt-e a korábbi területhasználat. A 15 éves rendszeres megfigyelés alapján megállapítható, hogy az egykor gyomos területen mára a gyepek egyre jobban természetközelié válik. Ezeknek a gyepeknek a **fenntartó, javító kezelése évi 1 x-i kaszálás, nyárutón szükséges** (július –augusztus fordulóján), a védett orchideák termésérését követően.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

A terület többségében magánszemélyek, részben önkormányzati tulajdonban van.

Kezelő: A terület jelentős részén több évtized óta nem történt semmilyen kezelés, mezőgazdasági munkavégzés. A homokbányában sincs kitermelés.

Tervezett tulajdoni viszonyok:

Az élőhely hosszútávú fennmaradása szempontjából kívánatos lenne az egész terület városi (önkormányzati) tulajdonba kerülése

15.3. A Bozsoki-domb természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sor - szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos/kezelő
1	01049/11	Szántó	606	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
2	01049/12	Szántó	409	magánszemély
3	01049/13	Szántó	418	magánszemély

4	01049/14	Szántó	8978	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
5	01049/15	Kivett anyagbánya	1731	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
6	01049/16	Kivett anyagbánya	2622	Magánszemély
7	01049/17	Kivett anyagbánya	2731	Magánszemély
8	01049/18	Kivett anyagbánya	783	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
9	01049/19	Kivett anyagbánya	727	magánszemély
10	01049/20	Kivett anyagbánya	810	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
11	01049/21	Gyep	395	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
12	01049/22	Gyep	1204	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
13	01049/23	Kivett anyagbánya	1471	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
14	01049/24a	Szántó	9124	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
15	01049/24b	Kivett anyagbánya	10048	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
16	01049/25	Szántó	13768	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
17	01049/27	Szántó	4761	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
18	01049/29	Szántó	2726	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.
19	01049/84	Szántó	811	magánszemély
20	01049/85	Szántó	801	magánszemély
21	01049/94	Szántó	846	magánszemély
22	01049/95	Szántó	845	Magánszemély
23	01049/96	Szántó	845	Magánszemély
24	01049/97	Szántó	845	Magánszemély
25	01049/98	Szántó	844	Magánszemély
26	01049/99	Szántó	840	Magánszemély
27	01049/100	Szántó	832	Magánszemély
28	01049/101	Szántó	833	Magánszemély
29	01049/102	Szántó	831	Magánszemély
30	01049/103	Szántó	830	Magánszemély
31	01049/104	Szántó	832	Magánszemély
32	01049/105	Szántó	831	Magánszemély
33	01049/106	Szántó	833	Magánszemély
34	01049/107	Szántó	832	Magánszemély
35	01049/108	Szántó	835	Nemzeti Földalapkezelő Szervezet
36	01049/109	Szántó	841	Magánszemély
37	01049/110	Szántó	844	Magánszemély
38	01049/111	Szántó	845	Magánszemély
39	01049/112	Szántó	843	Magánszemély
40	01049/113	Szántó	843	Magánszemély
41	01049/114	Szántó	844	Magánszemély
42	01049/116	Kivett anyagbánya	2668	magánszemély
43	01049/122	Szántó	899	Magánszemély
44	01049/123	Szántó	894	Magánszemély
45	01049/124	Szántó	2535	Magánszemély
46	01049/125	Szántó	2536	magánszemély
47	01049/126	Szántó	2535	Magánszemély

16. melléklet ³⁹

16.1. A Bozsoki és Szabadság u. K-i oldalán lévő gömbkőris fasor természeti értékei

16.1.1. A fasor rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A fasor a város bozsoki városrészében a Bozsoki és Szabadság u. K-i oldalán található. 700 m hosszú 15 éves Fraximus ornus „Mecsek” gömbkőris fasort a városi főkertész irányításával a lakók ültették.

A védelem célja: a fasor esztétikai állapotának és a településrész egységes utcaképének megőrzése.

16.1.2. Növénytársulások :

A terület, - mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

16.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvénybe nem védett.)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Fraximus ornus „Mecsek” gömbkőris	88 tő	-

16.2. A Bozsoki és Szabadság u. K-i oldalán lévő gömbkőris fasor kezelési terve

- Az esetlegesen elszáradt, beteg, tőkorhadtt fákat ki kell vágni.
- Az esetlegesen elszáradt ágakat évente, a lombfakadás előtt el kell távolítani.
- A kivágásra kerülő fákat azonnal pótolni kell.
- Aszályos időszakban a fák öntözéséről gondoskodni kell.
- Javasolt a fasor védettséget jelölő táblák elhelyezését.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

A terület önkormányzati tulajdonban van.

Kezelő: Önkormányzat

Tervezett tulajdoni viszonyok:

A védett fasor hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

³⁹ A 29/2010. (IX.24.) önk. rend. 3. § (4) bek. iktatta be.

16.3. A Bozsoki és Szabadság u. K-i oldalán lévő gömbkőrös ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

So r- szá m	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m²)	Tulajdonos/kezelő
1	5530/2	fasor	3605	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.

17. melléklet ⁴⁰

17.1. Az Andráshida utca 33/A. szám alatti, 7288/13 hrsz-ú ingatlanon lévő park természeti értékei

17.1.1. A park rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A Kis-Szo-San lakópark előtti park a régi állami gazdaság arborétuma volt, amelyen 50-60 éves fák találhatók és összefüggő zöldfelületet biztosít a városrészben

A védelem célja: a park esztétikai állapotának és az összefüggő zöldterületnek a megőrzése.

17.1.2. Növénytakarások :

A terület, - mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok

CORINE: 84.1, 84.3

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok

17.1.3. Védett növényfajok

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
közönséges tiszafa vagy tiszafenyő (<i>Taxus baccata</i>)	7 tő	10.000

(A többi fa esetében a védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvénybe nem védett.)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
juharlevelű platán	3 tő	-
magyar kőris	4 tő	-
thuja	11 tő	-
vérszilva	1 tő	-
díszalma	2 tő	-
ezüsthárs	3 tő	-
csörgőfa	1 tő	-
cseresznye	1 tő	-
nyírfa	1 tő	-
lucfenyő	1 tő	-
jegenyefenyő	3 tő	-
cseresznyeszilva	2 tő	-
diófa	1 tő	-
galagonya	1 tő	-

⁴⁰ A 29/2010. (IX.24.) önk. rend. 3. § (5) bek. iktatta be.

mamutfenyő	2 tő	-
magas kőris	4 tő	-
Zöld juhar	2 tő	-
sima fenyő	2 tő	-
virágos kőris	1 tő	-
szerb luc	2 tő	-

17.2. Az Andrásida utca 33/A. szám alatti, 7288/13 hrsz-ú ingatlanon lévő park kezelési terve

- Az elszáradt, beteg, tőkorhadt fákat ki kell vágni és őshonos fafajtákkal (hegyi juhar, kocsányos-, kocsánytalan tölgy, vadalma, vadkörte, madárcseresznye, magas kőris, virágos kőris, korai juhar, magyar kőris, gyertyán) pótolni.
- Az elszáradt ágakat évente, a lombfakadás előtt el kell távolítani.
- Folyamatos kaszálás szükséges, évente min. 3 alkalommal.
- Javasolt a park védettséget jelölő táblák elhelyezését.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

A terület magántulajdonban van, tulajdonos: Kis-Szo-San Kft.

Kezelő: tulajdonos

Tervezett tulajdoni viszonyok:

A védett park hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő is biztosíthatja.

17.3. Az Andrásida utca 33/A. szám alatti, 7288/13 hrsz-ú ingatlan helyrajzi számos jegyzéke

So r- szá m	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos/kezelő
1	7288/13	díszkert	12071	Kis-Szo-San Kft.

18. melléklet⁴¹

18.1. A Batthyányi u. 2. sz. alatti Göcseji Múzeum előtt álló juharlevelű platánfa természeti értéke

18.1.1. A faegyed rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai

A juharlevelű platán a Batthyányi u. 2. szám alatti Göcseji Múzeum K-i homlokzatának tengelyében helyezkedik el. Szabadállású fa, becsült kora 120-130 év.

A védelem célja: az idős juharlevelű platán hosszútávú védelme, mely idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képvisel.

18.1.2. Növénytársulások :

A terület, - mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok
84.3

CORINE: 84.1,

Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

18.1.3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvénybe nem védett.)

Név	Állomány	Természetvédelmi érték Ft/pld
Platanus acerifolium juharlevelű platán	1 tő	-

18.2. A Batthyányi u. 2. sz. alatti Göcseji Múzeum előtt álló juharlevelű platánfa egyedi természeti érték kezelési terve

- d) Korábban a támasztógyökereket borító aszfaltréteget eltávolították, térburkolatot alakítottak ki a törész körül szabad talajfelülettel, melynek folyamatos karbantartása szükséges.
- e) Az elszáradt ágak eltávolításáról folyamatosan gondoskodni kell.
- f) Javasolt a faegyed védettséget jelölő tábla elhelyezése.

Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

⁴¹38/2015.(XI.27.) önkormányzati rendelet 3§ iktatta be

A terület önkormányzati tulajdonban van.

Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Tervezett tulajdoni viszonyok:

A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

18.3. A Batthyányi u. 2. sz. alatti Göcseji Múzeum előtt álló juharlevelű platánfa ingatlanjának helyrajzi számos jegyzéke

Sor - szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos/kezelő
1	3622	kiült múzeum	Terület nélkül védett	Zalaegerszeg M.J. Város Önkorm.